

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

A „Közlöny“ hétfőt kivéve, naponként jelenik meg. — Ára lapjainak helyben 7 frt, és postán négyszeri szétküldéssel hetenként 7 frt 12 kr pp., naponkénti szétküldéssel 8 frt pp. — Felvételnek mindennemű hirdetések, melyek hasábsoráért 5 p. kr. vétetik. — Előfizethetni minden álladalmi postahivataloknál és a kiadó hivatalban Debreczenben. —

HIVATALOS RÉSZ.

A MAGYAR NEMZET FÜGGETLENSÉGI NYILATKOZATA.

Mi, a magyar álladalmat törvényesen képviselő nemzetgyűlés, midőn jelen ünnepélyes nyilatkozatunk által, Magyarország elidegeníthetlen természetes jogaihoz visszahelyezve minden hozzá tartozó részekkel és tartományokkal egyetemben, az önálló, független európai státusok sorába igatjuk, 's a hitességő Habsburg-Lothringi házat isten és világ előtt trónvesztettnek nyilatkoztatjuk: erkölcsi kötelességünknek ismerjük, ezen elhatározásunk indokait nyilvánítani, miszerint tudva legyzen az egész művelt világ előtt, hogy e lépésre a halálig üldözött magyar nemzetet nem túlzott elbizakodás, 's nem forradalmi viselkedés: hanem a' türelmen végső kimerültsége 's az önfentartás kénytelensége vezeték.

Háromszáz esztendeje mult, hogy a magyar nemzet, szabad választás által az osztrák házat, kétoldalú kötések alapján a királyi székbe emelék.

Es e három század nem egyéb, mint a folytonos szenvedés három százada.

Isten ez országot a jólét és boldogság minden elemével megáldotta. Közel 6000 négyeszer mérföldnyi területe sokször bőségesen van elárasztva a felvirágzás forrásaival, tizenöt milliónyi népe, kebelében hordja az ifju erőt és fogékonyaságot, hogy Europa keletén a népszabadságnak és civilizációnak hatalmas tényezője, 's Europa békejének mint hajdan öre volt, ugy jövendőben biztosítója legyzen.

Soha egy dynastiának haladatosabb feladat nem jutott az isteni gondviselésétől, mint jutott a Habsburg-Lothringi háznak Magyarországon.

Elég volt volna nem akadályoznia természetes kifejlődését, 's most Magyarországot a legvirágzóbb országok között állana.

Elég volt volna, nem irigyelnie a mérsékelt alkotmányos szabadságot, melyet e nemzet egy ezredév viszontagságai között féltékenyen megőrizgetett, 's királyai iránt a példátlan hűség kegyeletével azonosított; 's a Habsburg-Lothringi ház a magyar nemzetben, trónusának rendíthetlen támaszát még sok ideig fellálhatta.

De ezen dynastia, mely egy uralkodót sem mutathat fel, ki népei szabadságában kereste volna erejét és dicsőségét, a magyar nemzet irányában firól fira a hitszegés politikáját követék, 's vagy nyílt erőszakkal azon dolgozott, hogy ez országot törvényes önállóságtól, 's alkotmányos szabadságtól megfosztva, a már előbb minden szabadságból kivetkőztetett császári tartományaival, egy közös szolgaságba összeolvasztva; vagy ha e részben a nemzet türelmen vigyázata által magát gátolva érezte, minden igyekezetét oda fordítá, hogy Magyarország erejében elzsihbasztva, kifejlődésében feltartóztatva, a császári tartományoknak gyarmatul szolgáljon, miszerint azok Magyarországból, 's annak rovására minél több hasznot huzhassanak, 's e haszon által képekké tétessének azon terhek elviselésére, melyekkel rájuk az alkotmányaitól megfosztottakra a pazar gazdálkodású császári uralkodás akadály nélkül nehezedett; 's nehezedett nem alattvalóink érdekében, hanem a korlátlan uralkodás európaszerte terjesztésének, 's a népek szabadsága elnyomásának érdekében.

Több ízben történt, hogy e zsarnok rendszer ellenében, mellynek minden lépését vagy nyílt erőszak, vagy bűnös ármány és cselszövény bélyegzé, a magyar nemzet, önfentartása végett, fegyveres védelemhez volt kulmi kénytelen.

Es bár diadalmasan harcolta az igazságos védelem harczeit, erejének használatában mindig olly mérsékelt, 's a királyi szó iránti hitben mindig olly bizakodó volt, hogy győzelmes fegyverét azonnal letette, mihielyt királyai a nemzet jogait és szabadságait egy újabb alkukötéssel, egy újabb esküvel biztosították.

De hiában volt minden újabb kötés; minden újabb királyi eskü az uralkodóház ajkairól egy újabb hitszegés kezdete volt, 's a magyar nemzet országos életének megsemmisítésére intézett politikája soha nem változott háromszáz éven át.

Hiában ontá véret nemzetünk ezen házért, valahányszor az veszélyben forgott; hiában áldozott e dynastiának családi érdekeiért annyit, mennél többet nemzet nem áldozott soha királyaiért; hiában felejté tulzott nagylelkűséggel minden újabb ígéretnél a multak sebeit; hiában ápolat kebelében olly türelmen hűséget királyai iránt, melly még a szenvedések között is a vallásosságig emelkedett; a Habsburgi, 's utóbb Habsburg-Lothringi ház uralkodása Magyarországon utódról utódra a folytonos hitszegés történetje maradt.

Es a magyar nemzet mind e' mellett tiszteltem tartá a kapcsolatot, melly őt kétoldalú kötésekkel ezen dynastiához kötöte, 's ha most az önfentartásnak természetes kötelességénél fogva e hitszegő háznak trónvesztését és száműzetését elhatározza, ezen igazságos ítéletre csak azon tapasztalás által volt indítható, hogy a Habsburg-Lothringi ház kérelhetlenül összeeszküdt Magyarországot státuséletének kiirtására, és önmaga lépte szét azon kötelekeket, mellyek őt a magyar nemzethez csatolták, mit Europa előtt nyílt kérdéssel be is vallott.

Több ok van, melly isten és világ előtt minden nemzetet feljogosít, hogy a' felette uralkodott dynastiát trónjáról száműzze. Illyenek:

ha az ország ellenségeivel, rablókkal, pártütökkel a' nemzet elnyomására szövetkezék;

ha az esküvel szentesített alkotmány, 's országos státus-élet eltörlésére fegyveres erőszakkal támadja meg alattvalóit, kik ellene fel nem lázadtanak;

ha erőszakkal eldarabolja 's megcsontítja az ország területi épségét, mellyet fentartani megesküdött;

ha idegen fegyveres erőt használ saját alattvalóinak legyilkolására, 's törvényes szabadságuk elnyomására.

Minden egyes ok elég bün arra, hogy a' dynastia a' trónt elveszítse.

A' Habsburg-Lothringi ház példátlan hitszegéssel mind ezen bünt, együtt és egyszerre követte el, 's elkövette a' magyar nemzet státus-élete eltörlésének határozott szándokából, elkövette annyi árulás, annyi rablás, gyújtogatás, öldöklés, kegyetlenség, a' népjognak olly lábbalpadása kísérletében: hogy e' bűneinek történetje felett elborzad az emberiség.

Alkalmul ezen hitszegésre az osztrák háznak azon törvények szolgálták, mellyek az ország alkotmányának biztosítására a' mult 1848-ki tavasszal hozattak.

Ezen törvények pedig a' honpolgárok belső viszonyaira vonatkozó gyökeres reformokkal újja teremték ugyan az országot — mert eltörlték a' hűbéri adózáskat 's papi tizedet, a' népek nyelvre 's vallásra való tekintet nélkül képviselői jogot adtak az előbb aristocratiai szerkezetű országgyűlésen, letették alapját e' jogegyenlőségnek 's eltörlték az adómentességek privilegiumát, visszaállították az erőszakkal elnyomott sajtószabadságot, 's visszaélésének fékezésére eskütszéki institutiót alakítottak; de bár, a' februári francia forradalom által előidézett szellemi rázkódtatás következtében, az austriai birodalomnak csaknem minden tartománya forradalomban, 's a' dynastia egészen gyámolatlan volt: a' hű magyar nemzet nem igyekezett ezen körülményt arra felhasználni, hogy a' király ellenében új meg új jogokat szerezzen a' nemzetnek, hanem megelégedett azzal, hogy nemzeti szabadságát, önállósát és függetlenségét a' ministeri felelősségre alapított közigazgatási rendszer által, újabb meg újabb királyi hitszegés ellen biztosította.

De azon önállós és függetlenség, mellyet ez által biztosított, nem volt új szerzemény, hanem régi, 's törvény és királyi eskük által folytonosan fentartott jog, melly még azon jogszerű viszonyon sem változtatott legkevésbebb is, mellyben Magyarország az osztrák császári birodalom irányában állott.

Magyarország ugyanis Erdélylyel 's minden egyéb hozzá tartozó részekkel és tartományokkal, az osztrák császári birodalomba soha bele nem olvadott; hanem mindig önálló, független, szabad ország volt, még azután is, hogy a' pragmatica sanctio elfogadásával a' magyar királyságra nézve szintazon örökösödési rendet állapította meg, melly az uralkodó háznak egyéb országaira és tartományaira nézve meg volt állapítva.

Világos bizonyosság erre magának a' pragmatica sanctiónak azon törvénybe igatása, melly által a' magyar koronához tartozó országok területi épsége, 's az ország önállósága, függetlensége, alkotmánya és szabadsága határozottan fentartattak.

Világos bizonyossága ennek az, hogy a' trónörökösök a' pragmatica sanctio után is csak akkor lettek Magyarország törvényes királyai, ha a' nemzettel koronázási alkukötésre léptek, 's annak és az ország alkotmányának és törvényeinek megtartására megesküvén, szent István koronájával megkoronáztattak.

A koronázási alkukötésekben pedig mindig benfoglaltatik, hogy a' trónörökösök mellett is Magyarországnak minden jogai, szabadságai, törvényei és egész alkotmánya sérthetetlenül fentartandók.

Egyetlen egy volt a' pragmatica sanctio óta a' Habsburg-Lothringi házból eredett trónörökösök között II. József, ki ezen alkukötést alá nem irta, az alkotmányra meg nem esküdött, 's koronázatlanul halt meg. De épen azért a' magyar királyok sorában meg sem jelenik, 's minden tettei és rendeletei érvénytelenek.

Utóda II-ik Leopold csak illy koronázási alkukötés, eskü és koronázás mellett ülhetett a' magyar királyi székbe; melly alkalommal a' királyi esküvel szentesített 1790-iki 10-dik törvényben ujjlag világosan kijelentelett, hogy Magyarország szabad ország, egész kormányformájára nézve független és semmi más országnak avagy népek alá nem rendelt, hanem saját önállósággal és alkotmánnyal bíró, 's ennél fogva saját törvényei és szokásai szerint kormányzandó.

Igy esküdt meg és lett királylyá 1790 után I. Ferenc is, ki midőn a' római császárság megszüntével az osztrák császári címet felvette, tömérdek törvényszegései között, annyi tartózkodással mégis bírt, hogy nyíltan elismerné, miként Magyarország a' hozzá tartozó részekkel és tartományokkal az osztrák császárság részei közé nem tartozik: a' minthogy amattól mindig külön vámvonal által el is volt, és van különítve.

Igy esküdt meg és lett királylyá végre azon V. Ferdinánd is, ki a' mult évi törvényeket a' pozsonyi országgyűlésen szabad akarattal szentesítette, de esküjét mi hamar megszegvén, a' magyar nemzetnek az önálló nemzetek sorából kitorlésére, családja többi tagjaival összeesküdött.

Pedig a' magyar nemzet a' hűségnek pietásával ragaszkodott e' hitszegőhöz. A' mult évi martiusi napokban is, midőn császári birodalma felbomlásnak indult, midőn Olaszország fegyvereit egymást követő vesztéséig érte, midőn császári lakában minden perczen az elűzetéstől remegett, — a' magyar e' körülmények kedvezései közt sem kívánt egyebet, mint hogy biztosítottassék az alkotmány, és biztosítottassék azon ősi jogok,

mellyekre az osztrák házból 11 király és ő maga is megesküdött, de mindannyian hitöket szegték.

Es midőn e' régi jogok új biztosítékul a' ministeri felelősség törvényét szentesítette, és a' magyar ministereket kinevezte, a' magyar nemzet lelkesedéssel karolta körül ingadozó trónusát.

E' vésznapokban is — mint több ízben — az osztrák házat a' magyar hűség mentette meg.

De még le sem röpített az eskü ajkairól, már összeesküdött családjaival, 's öröklött absolutismusi vágyai büntársaival: a' magyar nemzetet semmivé tenni.

Öszeesküdött pedig főleg azért, mert ministeri felelősség institutioja mellett, Magyarország önálló alkotmányos kormányzatát, a' bécsi cabinetnek nullificálnia többé nem lehetett.

Magyarországot előbb egy Budán székelő kormányzék igazgatta, magyar királyi Helytartó-Tanács név alatt, mellynek elnöke a' nádor vala, — ennek is világos törvényekkel meghatározott kötelessége volt: a' magyar alkotmányt, önállósát, és törvények szentségét megőriznie, — de mivel collegialis forma mellett a' személyes felelősség semmivé leszen, ezen kormányzék kezéből a' bécsi cabinet lassankint minden hatalmat kivón, 's azt igazgató kormányzékai állásából, a' király nevével tartózó udvari önkény postájává sülyesztette.

Igy történt aztán, hogy bár Magyarország törvény szerinti önálló kormányzattal bírt, mégis az ország pénzével, 's a' nép vérevel idegen czélokra az absolutistic bécsi cabinet rendelkezgetett, kereskedelmi érdekeiket a' népek kizsákmányoló császár érdekeinek egyoldalulag alárendelte, elzárt a' világ forgalom érinkezéséitől, 's hazánkat gyarmati helyzetbe sülyesztette.

Ez az, mit a' ministerialis kormány-formának behozatala jövendőre meggátlandó, 's a' papiroson hervadó országos jogokat, 's királyi esküt valóságga érlelendő vala.

Ez, és különösen az ország pénzével 's a' nép vérevel önkényes rendelkezhetés lehetetlenítése volt az ok, miert hogy az uralkodó ház hitszegően elhatározá, hogy istentelen bujtogatásokkal Magyarországot verbe lángra borítsa, 's midőn a' belső erő minden kötelekeit e' szerint megszagatnia sikerilend, a' belháborúban vérző országot fegyveres erőszakkal eldarabolja, a' magyar nemzetet az élő nemzetek sorából kitorülje, 's az eldarabolt országot, önállósától megfosztva az ország birodalom stathushalmazába beolvasztja.

E' céljainak kivételét azzal kezdte meg, hogy a' ministerium alakítása közben egy osztrák tábornokot, a' törvény elleni pártütés zászlójának a' magyar koronához tartozó Horvátországban fellüzése végett, azon ország bánjává nevezett.

Es pedig azért szemelte ki a' pártütés kezdetül Horvátországot és Slavóniát, mert az oda tartozó határvédelmi részek katonai szerkezeténél fogva, ott legtöbb kész fegyveres erőt vélt találhatni; 's azon vidékek lakosai, hosszu idő óta minden polgári jogokból, alkotmány ellenére kizárva katonai szolgálásuk megszokása által a' császár nevével legkönnyebben valának felbujtathatók.

Es kiszemelte a' pártütés kezdetül Horvátországot és Slavóniát azért, mert az erőszaktas szándokából ott a' magyar nemzet elleni gyűlölséget embertelen politikája már évek óta bujtogató, 's azt a' nemzetiségi szenvedelmeknek felizgatásával, 's gyalázatos eszközökkel apólasával egy pártnál a' dühösségig ingerülnie sikerült, mind a' mellett, hogy a' magyar nemzet a' horvát és slavon nemzetiséget nemcsak elnyomni soha nem akarta, sőt annak belkormányzatukban is szabad fejlődést engedett, polgári jogokban pedig horvát és slavon testvéreivel nem csak testvériesen megosztott, hanem nekik még saját jogainak megcsontításával, különös kiváltságokat és szabadalmakat is engedett.

A' bán tehát a' császár nevében pártot ütött, 's nyílt lázadást kezdett a' magyar király ellen, ki ama császárral azon egy személy vala, 's lázadást annyira vitte, hogy Horvátországnak és Slavóniának nyolcz százados kaposcs után Magyarországtól elszakasztását 's az osztrák birodalomhoz csatolását decretáltatná.

Nemcsak a' közvélemény, hanem kétségtelen adatok e' pártütés megindításáról a' király nagybátyát Lajos főherceget, Ferencz Károly főherceget, a' király öcsét, 's különösen nejét Zsófia hercegnőt vádolák, 's mert a' bán, pártütésében egyenesen a' császár iránti hűség leplét használta, a' magyar ministerium megkérte az uralkodót, hogy nevének ezen szentségtelenítését, 's a' családja vetett homályt egy ünnepélyes nyilatkozattal hártsa el.

Akkor még az uralkodó ház ügyei Olaszthonban roszul állottak, 's azért az álarcot nyíltan levetni nem merete. Annál fogva a' bán és párthiveit pártütöknek, felségsértöknek és lázadóknak 1848-ik eszt. július 16-ki rendeletében nyilvánította. De mig ezt nyíltan kijelente, a' pártütőt és czinkos társait császári udvaránál kegyelmekkel halmozá, 's pénzzel, ágyúkkal, fegyverrel, löszerekkel segítete.

A' magyar nemzet bizván a' királyi nyilatkozatban, nem sietett a' pártütőt saját fészékében megtámadni, hanem a' polgárvérontást — ha csak lehet — elmellőzendő, a' pártütés tovább terjedésének gátlására szoritkozott.

Csak hamar hasonló módon felizgatva, Magyarország délkeleti részein a' szerb ajku lakosok lázadtak fel.

A' király ezt is lázadásnak nyilatkozttatá, de szintugy mint

amazokat pénzzel, fegyverrel, ágyúkkal, löszerekkel segítette, saját császári tiszteit 's tisztviselői gyűjtötték be a szomszéd Serbiából szerb rabló csoportokat, a rácz pártútok segítségével, 's a békés magyar és német lakosok legyilkolására vezértették, 's az egész combinált horvát-rácz lázadás intézése a pártútok horvát vezér kezébe tételt.

Következik a rácz lázadásban iszonyatoságok, melyeknek hallatára is elborzad az emberi szív. A békés lakosok legyilkoltattak, a kinzásoknak legértózosabb nemeivel, egész virágzó városok 's falvak elpusztítottak, a gyilkosoktól menekült magyar saját hazájában földönfutó koldus lón, 's az országnak legvirágzóbb vidéke siralom völgyévé tételt.

A magyar nemzet védelmezni vala kénytelen magát; de nemzeti seregeink nagy részét az osztrák cabinet már előbb Olaszországba küldé, a lombard-velenceiek legyőzésére 's bár saját hazánk ezernyi sebekből vérzett, annak ótalma haza nem eresztette.

A többi magyar seregek legnagyobb része az osztrák tartományokba volt a törvény ellenére elhelyezve, nálunk pedig az országban többnyire osztrák seregek tanácsok, melyeknek legnagyobb része inkább a pártútnak támasza, mint a törvény 's belhőke ótalmozója vala.

Sürgöttük ezen idegen katonaságnak az örökös tartományokban tanyázó magyar ezredekkel felcserélését. Részt megtagadtattunk, részint minden uton késleltettük. 'S ha vitézeink a haza veszélyének hírére életveszéllyel csapatonként haza indultak, üldözöbe vétettek, 's ha itt ott a túlnyomó erőnek engedni valának kénytelenek, nem csak lefegyvereztetek, de halállal is büntetettek, mert hazájokat akarák a rablók 's pártútok ellen védeni.

A magyar ministerium sürgette a királyt, utasítaná törvény értelmében az országban minden hadsereg és várparancsnokságokat, hogy az alkotmány iránt hűséggel, 's a magyar ministeriumnak engedelmséggel tartoznak. A parancs körzetestés végett István főherczeg nádor és királyi helytartóhoz Budára leküldetett, a levelek megirattak 's postára tétettek, de a király őcsése, a nádor királyi helytartó, annyira vetemedett, hogy a ministernek által ellenjegyzett rendeleteket a postákról visszacsempészte, 's mint azok később, midőn ő az országból hűtlenül eltávozott, hátrahagyott irományai között feltaláltattak.

A pártútok bánt megátadással fenyegette a magyar tengerpartot, az ország kormányja fegyveres erőt küldött a királyi megegyezésével Styria felé, Fiume megmentésére, 's a fegyveres erő utközből Olaszországba menni kényszerítették — és Fiumet a pártútok erőszakkal elfoglalták 's a magyar koronától elszakították.

És ezen gyalázatos armányt a bécsi cabinet tévedésnek nyilatkozta, mint tévedésnek mondá azt is, hogy a horvát pártútoknak, fegyvert, pénzt, ágyúkat és löszert küldött.

Általában titkosan utasítva lettek úgy a pártútok, mint a katonai 's várparancsnokok, hogy ha jön is rosuló, vagy a magyar ministerium iránt engedelmséget rendelő királyi parancs, annak ne engedelmeskedjenek, hanem az osztrák ministerium utasításait kövessék.

Soha gyalázatosabb játék nemzettel nem üzetett.

A magyar nemzet e szerint pénz, fegyver, hadsereg nélkül, az ellentállásra készületlenül, rendszeres armánnyal és áruállással körülhálózva; önkényesekkel, nemzetörökkel, 's gyakorlatlan fegyvertelen népfelkeléssel volt magát a kiirtás ellen kénytelen védelmezni, 's a magyar hadseregnek az országban maradt részeitől segítette, nyílt csatákban mégis győzött mindenütt, de több abszolút szellemű tisztnek 's vezéreknak armánykodásai 's áruállásai miatt a sáncz erősségekre vonult rácz, szerb, és határőr lázadást hirdelen le nem győzhető.

Új erő-teremtésről kellett gondoskodni.

A király, színelég még mindig engedve az elutasíthatlanul törvényes kívánásoknak, 1848. júl. 2-ra országgyűlést hirdetett, 's a nemzet képviselőit felszólította, hogy a horvát és rácz lázadásnak legyőzésére az orsz. békéjének helyreállítására fegyveres erővel, 's pénzforrásokról gondoskodjanak, egyszersmind maga, 's egész királyi családja nevében kinyilatkozta, hogy a horvát pártútést 's a rácz lázadást a legünnepélyesebben kárhoztatja.

Az országgyűlés gondoskodott. 200,000 emberben, 's 42 millió forintban a szükséges erőt megszavazta, 's törvényjavaslatát királyi szentesítést végett felterjesztette; egyszersmind példátlan hűséggel a királyt, ki akkoron Bécsből Innsbruckba szökött, felszólította, jöjjön Budára, segítsen jelenlétével a pártútés lecsillapításában, 's támaszkodjék a magyarok hűségére, mely őt és trónusát meg fogja óvni minden veszélytől.

De ezen kérés hasztalan volt. Sőt időközben Radecki győzvény Olaszországban, e győzelemben elbizakodva a Habsburg Lothringi ház elérkezettnek vélte az időt, hogy az árcaztot leveesse, 's nyílt erőszakkal lépjen fel, a belháborúban vérző Magyarország elnyomására.

A horvát bánt, a pártútést 's ő maga a király által is pártútnak nevezett, most már kedves hívének nyilatkozta; pártútéséért megdicsérte, 's kezdett ösvényének folytatására hívta fel.

Hasonlót nyilatkozott a vérben fürdő rácz lázadók iránt.

Ez volt a jelszó, melyre a pártútok horvát bánt időközben királyi pártfogás alatt gyűjtött seregeivel pusztítva, rabolva a Drávan állott, mire az országban volt osztrák seregek nagy része hozzá pártolt, az eszéki, aradi, temesvári, gyulafejevári várparancsnokságok, 's bántási és erdélyi hadparancsnokságok hűtlenül elárulták az országot; felső Magyarországra, egy, a király által osztrák ezredessé emelt tót pap, a király szemei előtt Bécsben toborzott cseh rablókkal beütött, 's a pártútok horvát vezér azon elbizakodással haladt előre, a védtelen országban a főváros felé, hogy ellene a magyar hadsereg nem fog küzdeni.

Az országgyűlés még most is bizott a királyi esküben, 's a király felszólítatot, hogy a pártútés szüntesse meg; de válaszul az osztrák ministerium egy nyilatkozványára hivatkozást nyert, melyben az jelentetik ki, hogy a magyar nemzet önálló kormányától, a magyar pénz had- és kereskedelmi ügyek kormányzatát elvonni elhatározott akarata, egyszersmind a király a fegyveres erő és hadi költség iránt, saját felhívására alkotott törvényekről a szentesítést megtagadta.

Erre a magyar ministerium leköszönt, de az új ministerium alkotására felszólított ministernek által előterjesztett ministeri jelöltek meg nem erősítették.

Az országgyűlés a nemzet megmentésének kötelességétől

öszönözött, a pénzforrásokat határozatilag elrendelé, 's katonailag parancsolt.

A nemzet teljes készséggel engedelmeskedett.

A nemzet képviselői egyszersmind felhívták a király őcsesét István főherczeg nádor királyi helytartót, szálljon, eskü szerinti kötelezettségénél fogva, táborba a pártútok ellen. Element, nagy szavakban fogadott fényes ígéretekkel; de miután a pártútok horvát bánt küldöttéi által üzeneteket váltott, és már már ütközetre kerülne a dolog, a táborot titkon elhagyá, sőt az országból is hűtlenül eltávozott.

Irományai között pedig eltaláltott az előre kikoholt terv, miként fog Magyarország Styriából, Auszriából, Morvából, Silesiából, Gallicziából és Erdély felől egyszerre kilencz oldalról megtámadtani.

És az osztrák hadügyminister felfogott levelezéseiből kiált, miként utasították a Magyarországot környező osztrák tartományok hadi parancsnokai, Magyarországra beütni, 's combinált hadi munkálatokkal a pártútoket gyámoltani.

És megtörtént a beütés kilencz oldalról: míg benn a hazában a felizgatott népiségek polgárháborúja dühöngött. Mindnyája között legkeservesebb az erdélybeni támadás, mert ez által Erdélynek Magyarországgal tökéletes egyesülése, — mely 1791. eszt. óta sürgetett közohajtás volt, és a mely a múlt évben, előbb a magyar 's csak hamar az erdélyi országgyűléseken hozott, 's az uralkodó által szentesített törvényeknél fogva ugy lön valóságga, hogy az 1848-kj július 2-káni magyar nemzeti gyűlésen Erdélynek összes képviselői, 's köztök a százosok is, megjelentek, — erőszakosan felbontani megkíséreltek; sőt Erdélyben a hitszegő osztrák vezérek nem elégték a rendes seregekkel hadviselést, hanem a pártútok százosok által gyámoltattva, fellázították az oláh népességet, mely a törvény által neki ajándékozott szabadság ellen feltámadva, barbár vandalizmussal gyilkolta, kizozta a védtelen magyar lakosokat, nem kímélte sem nőt, sem gyermeket, sem gyámoltalan öreget, 's rommá égették és felprédálták a legvirágzóbb városokat 's falvakat, 's köztök N.-Enyedet, Erdélyben a tudományok egyik székhelyét.

De a magyar nemzet ennyi árulástól, erőszaktól 's vesztélytől környezve, bár fegyvertelenül, készületlenül kétségbe nem esett jövődjé felett.

Önkényesekkel 's népfelkeléssel szaporító csekély rendezett erejét, 's az igazság érzetéből merített hazafiai lelkesedéssel pótolván a gyakorlat hiányát, a pártútok horvát táborát megverte, 's miután vezérek az ütközet után nyert fegyverszünetet arra használta, hogy becsületszavát szegve, vert seregével az éj sötétében megszökött, az országból kikergette. — Egy másik több mint 10,000 főnyi serege pedig körülkerítve, vezérestől együtt utolsó emberig elfogott.

A vert sereg Bécs felé futamodott, 's V-dik Ferdinánd király annyira vetemedett az erkölcselenségben, hogy annak vezérét a megvert, megfutamlott pártútót Magyarországra a királyi hatalom teljhatalmú képviselőjévé nevezné, 's magát a lázadás lecsillapítása végett egybehitt országgyűlést csak ministeri ellenjegyzés mellett, 's így is, a következő évi költségvetés megállapítása után engedni feloszlattatni, jogtalanul elszöktetőnek nyilvánítván, alkotmányt és minden alkotmányos intézeteket, hatóságokat, törvényszékeket felfüggesztve, az egész országot hadi törvényszék alá, 's a polgárok életét, vagyonát, becsületét azon pártútok zsarnok kényének 's korlátlan hatalmául alája veté, ki, mint a haza ellensége, fegyveres kézzel támadta meg az országot, 's törvényt és alkotmányt.

Sőt a hitszegő osztrák ház még e borzasztó cselekedetnél sem állapodott meg.

A pártútok bánt a Bécszet ostromló seregeknek ótalma alá fogadta, 's miután Bécszet egyesített erejük által ostrommal bevették 's meghódították, az egész egyesült sereget Magyarország meghódítására vezették.

A még mindig hű magyar nemzet parlamentaire küldött az ellenséghez. Parlamentaire elfogadtatt, börtönre vettetett, 's a magyar nemzet igazságos felkiáltása feleletre sem méltolt, hanem mindenki, a ki ártatlan hazáját védeni merné, akasztófa alá fenyegtetett.

Mielőtt azonban a zsarnok dynastia főszerege beütne Magyarországra, az olmtüzi palotában családi revolutio eszközöltetett, V-dik Ferdinánd lemondott a trónusról, melyet anynyi vérről, amnyi hitszegéssel megfertőztetett; a királyi testvér-öcsésének, az örökösödési jogról szintugy lemondott Ferencz Károlynak fia, az ifju Ferencz József főherczeg kiáltotta ki magát osztrák császárnak 's magyar királynak.

De a magyar nemzet alkotmányos trónjáról, a nemzet nélkül családi pactumok által senki sem rendelkezhetik.

És mégis, a magyar nemzet annyira nem óhajtott egyebet, mint törvényeinek fenntartását, 's azoknak ótalma alatt a becsületes békét, hogy ha ezen trónváltásra a magyar nemzet megegyezése törvényes uton felkerítik, 's az ifju herczeg a magyar alkotmány fenntartására esküt tenni ajánlkozik, a magyar nemzet semmit sem késétt volna, őt, mielőtt kezét polgárvérbe mártotta, diplomaticai kötések alapján királynak fogadni, 's István koronájával megkoronázni.

De ő megtagadva mindent, a mi isten és ember előtt szent, nemcsak erre nem ajánlkozott, sőt inkább kivetkőzve az ifju kebel romlatlanságából, első szavával kikiáltotta, hogy Magyarország — melyet ő, a lázadó — lázadónak mert bélyegezni, fegyverrel hódítandja meg, 's hogy élte feladatának ismeri, azt ezredév óta fenntartott önállásából kivetkezettve, az osztrák birodalomba beolvasszani.

És szavát, a mennyire tehette, igyekezett is rettenetesen beváltani. Reá küldte Magyarországra Windischgrätz teljhatalmú helyettesének vezérlete alatt álló seregét, 's egyúttal Gallicia és Styria felől az országot külön seregekkel megtámadtatta.

A magyar nemzet védelmezé magát a reá mért halál ellen. De mert ennyi ellenség ellenében, 's benn az országban vandál lázadókta zaklatva, még egész védelmi erejét ki nem fejtthé, eleinte hátrálni vala kénytelen; 's hogy a fővárost a prágai 's bécsihez hasonló ostrom szerencsétlenségétől megmenesse, 's e jobbra érdemes nemzet sorsát készületlenül egy ütközet koczkájára ne tegye, elhagyta magát a fővárost is. 's az országgyűlés és nemzeti kormány mult január elején Debreczenbe tételt át, az igazságos isten segédelmébe, 's a nemzet erejébe vetett azon biztos reménnyel, hogy a főváros elhagyásával a nemzet nem fog elveszni.

És, hála Istennek! nem veszett el!

Azonban még ekkor is megkísérett a békes kiegyenlítést; követeket küldött a hitszegő dynastia fővezéréhez; de ő kevély

elbizakodással az alkudozást elutasítá, a magyar nemzetől feltélen megadást, mert követelni, 's az ország békekövetéit az Ollmützbe meneliben meggátolva, letartóztatla, sőt azok egyikét a volt ministerelnököt, fogságra vette, 's megszállván az elhagyott fővárost, ott a hóhér bárdjával zsarnokoskodott, hadi foglyaink egy részét legyilkoltatta, más részét súlyos börtönre vetetti, 's a többieket embrtelten éhségre kárhoztatja, vagy az olaszországi seregekbeni szolgálatra kényszeríti.

'S hogy semmi se hiányozzék az austriai ház büneinek mértékéből, Erdélyben a vitéz magyar hadsereg által megverte, az orosz czár segítségéhez folyamodott, 's a szomszéd Oláhországból egy a magas porta tiltakozása mint az europai hatalmak bukaresti consulainak ellenzése daczára, a népjog megsértésével, orosz seregeket hozott be Erdélybe, a magyar nemzet legyilkolására.

És végre, hogy ennyi büneinek gyümölcsét biztosítsa, Ferencz József, ki magát magyar királynak meri nevezni, f. évi martius 4-kei 's 6-kai manifestumaiban nyíltan kimondja, hogy a magyar nemzetet kitörli az élő nemzetek sorából; testületét ő részre feldarabolja, Erdélyt, Horvátországot, Slavoniát, Fiumét, 's a magyar tengerpartot Magyarországtól elválasztja; Magyarország belső területéből a rácz rablók számára, külön vajdaságot kiszakít, 's általában az egész országot önállásától, törvényes függetlenségétől, 's országos lételetől megfosztva, az osztrák birodalomba beolvasszja.

Ime elszámláltuk egyszerű historiai igazsággal a Habsburg-Lothringi ház példátlan büneinek hosszú sorát, 's az örökkévaló isten ítéletére, 's a világ közvéleményére hivatkozva mondjuk ki, hogy a hitszegő házzal a kibékülés lehetősége megszünt, 's tartozunk isten törvényének, tartozunk hazánkknak, tartozunk a jognak, tartozunk a morálnak, becsületnek, Európának, 's a civilizatio érdekeinek, hogy e hitszegő dynastiát a magyar királyok trónjáról száműzve, adjuk át isten ítéletének, 's a közvélemény, morál 's becsület utálatának.

Tesztszük pedig azt halálra sértett nemzetünk törhellen ereje érzetében.

Ime három hónap óta szállotta meg hazánk fővárosát a hitszegő ellenség, és nemzetünket készületlenül lepte meg; de a magyar nép az élethalál harc közepette nőt erejében, 's diadalmas harcok közt szerzte magának a meggyőződést, hogy hazáját meg fogja menteni.

Három hónap óta a zsarnok ellenség minden erejével, egy talpalatnyi földet sem nyert, sőt vesztett tértér után, ütközetet ütközet után.

Három hónap előtt a Tiszáig valánk visszaszorítva, 's most már igazságos fegyvereink egész Erdélyt visszaszerzték, Kolozsvárt, Nagyszombat, Brassót visszafoglalták, 's az osztrák ház seregeit, egy részt Bukovinába üzték, más részt úgy őket mint a segítségükre jött orosz seregeket tökéletesen megverve, Erdélyből utolsó emberig kiűzve Oláhországra menekülni kényszerítették.

Felső-Magyarország nagy részben meg van az ellenség-től tisztítva.

A rácz lázadás megtörve; erősségeik: Szent-Tamás és a római sánczok ostrommal bevéve, 's a Tisza és Duna közli vidék, egész Bács vármegyével le egészen Titelig a nemzetnek visszaszerezve.

Maga a hitszegő osztrák ház fővezére pedig minden egyesült erejével egymásutáni ütközetben megverve, 's a Dunáig 's részint Dunántulra visszakergetve.

És azért mindezeknek alapján, az örökkévaló isten igazságára, 's a művelt világ ítéletére hivatkozva, és nemzetünk természetes jogaira egy, valamint nehéz szenvedések alatt tetleg bebizonyított erejére támaszkodva, azon kötelességnél fogva, mely minden nemzetet az önfentartásra ösztönöz, ezennel az általunk törvényesen képviselt nemzet nevében kijelentjük és határozzuk, a mint következik:

1-ör. Magyarország a vele törvényesen egyesült Erdélylyel és hozzá tartozó minden részekkel és tartományokkal egyetemben, szabad, önálló és független europai statusnak nyilvánítottatik, 's ezen egész status területi egysége feloszthatatlannak 's épsége sérthetetlennek kijelentetik.

2-ör. A Habsburg-Lothringi ház, a magyar nemzet elleni árulása, hitszegése és fegyverfogása által, nem különben azon merény által, miszerint az ország területi épségének eldarabolását, Erdélynek, Horvátországnak, Slavoniának, Fiumének és kerületének, Magyarországtól elszakítását, 's az ország önálló státuselének eltörölését fegyveres erőszakkal megkísérelte, e végett idegen hatalom fegyveres erejét is a nemzet legyilkolására használni nem iszonyodott, saját kezeivel szaggatván szét úgy a pragmatica sanctiót, mint általában azon kapcsolatot, mely kétoldalú kötések alapján kötötte 's Magyarország között fenállott, ezen hitszegő Habsburgi, 's utóbb Habsburg-Lothringi ház, Magyarország, 's a vele egyesült Erdély, és hozzá tartozó minden részek és tartományok feletti uralkodásból ezennel a nemzet nevében örökre kizáratik, kirekesztetik, a magyar koronához tartozó minden címek használatától megfosztatik, 's az ország területéről, 's minden polgári jogok élvezetéből számkivetetik.

A minthogy ezennel trónvesztettnek, kirekesztettnek és száműzöttnek a nemzet nevében nyilvánítottatik.

3-ör. Midőn a magyar nemzet elidegeníthetlen természetes jogainál fogva az europai statuscsaládba önálló és független szabad státusként belép, egyszersmind kinyilatkoztatja: hogy azon népekkel, melyek vele elzött egy fejedelm alatt állottak, békét, 's jó szomszédoságot alapítani 's folytatni, és minden más nemzetekkel, barátságos kötésekkel szövetekezni elhatározott akarata.

4-er. Az ország jövődjé kormány-rendszerét minden részleteiben a nemzetgyűlés fogja megállapítani, addig pedig, míg ez a főbbi alapelvek nyomán megállapítottatik, az ország egész egyetemes kiterjedésében a nemzeti gyűlés minden tagjainak egy ajku felkiáltásával 's közmegegyezésével kinevezett kormányzó elnök KOSSUTH LAJOS fogja a maga mellé veendő ministerekkel, úgy saját magának mint az általa nevezendő ministereknek személyes felelősségük 's számadási kötelezettségök mellett kormányozni.

És e határozatainkat adjuk tudtára a művelt világ minden népeinek, azon erős meggyőződéssel: hogy a magyar nemzetet, mint a független önálló nemzetek sorában egyik testvéröket, azon barátsággal és elismeréssel fogadjandják, mely barátságot és elismerést a magyar nemzet nekik ezennel általunk felajánl.

És adju és hozzá tartó kijelentéssel, dalom minden polgárai, s Habsburgi, engedelmesnek vannak, sőt a nevezett ház merészkedő honarúlsi b. Melly telét a magyar den e' végre zük, 's a mességre a Kelt D. nemzeti gyű

B. Perén a felsőhá

A k s o k h o z h i v e k m a g y e i k e t n e m z e t n e m z e t i g y ű l e s e t 5821 / K.

Önnel látása felesl

lással, vagy Egyé

zánkban biz

nemzetgyűl

foglalja jele

és különös

bünei reánk

nemzet kép

az emberisé

jó és szent,

és ennek ha

lemi életéb

jog, és a

követel, és

vára hazánk

A m figyelemme

szakaszott

életfájáról

levőknel é

emberi bel

már ismert

lasztania az

zesse, misz

kényszeríté

növesekre

vel összeh

csöket terü

Érez kemény h

éreztek és

sőt hazafiu

nemzeti gy

kívül, sőt

mozdításá

zett, és e

kölcsi leve

den erőt a

Ezer

lelkében h

lelő eredm

testületek

különösen

szolgáló n

rozatát mi

kolához,

— hazafiu

ezekhez

rülmények

latván, ki

képest bán

alaptalan

és üdvös

és polgár

közösbe

zetben va

lönösen k

nemzeti g

testületek

önkéntes

lására cse

kalmat ta

Eze

egybekap

sítom önt

hatóságok

rövidebb

módon ki

léptesse,

nyire leh

minden c

száműzöt

los és ny

külsőkép

res járna

Ely

miket a

gesnek lá

másokról

határozat

máról kö

részben s

Ke

És adjuk tudtára Magyarországnak 's' a vele egyesült Erdély, és hozzá tartozó minden részek és tartományok laosainak azon kijelentéssel, hogy az említett egy és oszthatlan magyar álladalom minden hatóságai, községei, városai, kerületei, megyéi és polgárai, szóval, minden egyesek 's' testületek, a trónszertett Habsburgi, 's' utóbb Habsburg-Lothringi ház iránti hűség, 's' engedelmisség kötelesegei alól teljesen és tökéletesen feloldva vannak, sőt attól a nemzet nevében eltálatnak, 's' mind az, ki a nevezett házból netalan a királyi hatalom bitorlójával fellépni merészkedő egyént, tanácsosal, szóval, vagy tettel gyámolítaná, honárulási bünt követ el.

Melly határozatainknak életbeléptetését 's' közhirrejtését a magyar álladalom kormányának meghagyatván, azt minden e végre szükséges törvényes hatósággal ezennel felruházuk, 's' a rendeletei és intézkedései iránti törvényes engedelmisségre a nemzet nevében minden honpolgárt kötelezünk.

Kelt Debreczenben, 1849-ki ápril 19-dik napján tartatott nemzeti gyűlésünkben.

A magyar nemzet törvényesen egybegyűlt főrendei, 's' képviselői.
B. Perényi Zsigmond, Almácssy Pál,
a felsőház másodelnöke. a képviselőház alelnöke.
Szacsavay Imre, jegyző.

A kormányzó elnök minden kormánybiztosokhoz és azon főispánokhoz, kik a hazához hűvek maradván, tetteleg is kormányozzák meggyeiket a következő rendelet által közlé a nemzetnek fentebbi nyilatkozatát.

5821 / K. e.
Önök hazafiúi indulata úgy, mint politikai jelleme 's' beállása feleslegessé teszi, hogy az ide mellékelt okiratot indokolással, vagy magyarázattal kísérem.

Egyébiránt is a tények legvilágosban szólnak, és hazánkban bizony oda jutottak az álladalmi viszonyok, hogy a nemzetgyűlés nem idézi elő, hanem csak kifejezi 's' szavakba foglalja jelen nyilatkozatával az állapotot, melyet az események, és különösen a királyi széklet maga alatt elrombolt dynastiának bünei reánk erőszakolának, és megérlelének már úgy, hogy a nemzet képviselői valóban kötelesegeket teljesítették, a haza, az emberiség, a közérkölciség, az igazság és minden iránt, mi jó és szent, a midőn ünnepélyesen kimondák a nemzet nevében és ennek hatalmával szentesíték azt, mi a nemzet anyagi és szellemi életében már tényleg megszületett, 's' el, isteni és emberi jog, és a világ örök törvénye szerint elmulhatatlan elismerést követel, és követel tért, melyen dicsőségére az istennek és javára hazánkban és az emberiségnek hasson és növekedjék.

A mint pedig üdvös vala, hogy a nemzeti gyűlés bölcs figyelemmel kíséren az események folyamát, időnek előtte nem szakasztotta le éretlenül a hazának sok drága vérrrel öntözött életfájáról a gyümölcsöt — úgy miután mindenki előtt nyilvánvalóknál és a függetlenségi okiratban előadottaknál fogva az emberi belátás minden jelei szerint teljesen megérettnek kelle már ismernie állapotunkat, valóban nem is lehetett tovább halasztania azt, hogy a nemzetet a beállott új időszakba be is vezesse, miszerint minden teendői ahoz szabva intézethetvén, ne kényszerítessenek természetelleni és a hazának kártékony kitévésekre a legnemesebb erők, melyek a dolgok természetével összehangzó helyzetben és működésben a legjobb gyümölcsöket teremdnék.

Érezte ezt már egy idő óta a derék nép, — érezte, és kemény harcrai közt szívén viselte a vitéz hadsereg, — éreztek és tapasztalták a hatóságok és lélek — könyebbüléssel sőt hazafiúi ihlettséggel fogadandják bizonyosan mindannyian a nemzeti gyűlés eme nyilatkozatát, mely benső erkölcsi becsén kívül, sokféle gátló akadályt és nehézséget közoldgánk előmozdításában elhárít, és megszabadítván hazánkat a leleplezett, és ezzel el is halt gonoszok kísérteitől, kitisztult erkölcsi levegőben annál lelkesebb működésre költ és hív fel minden erőt a setétség ködeiből kiemelt szent céljaink felé.

Ezen elfogást, ezen érzelmeket, melyet bizonyosan ön is lelkében hord, fogja minden módon ápolni, kifejezni, és megfelelő eredmények elérésére gerjeszteni, a hatás köréhez tartozó testületekben úgy, mint egyes személyekben is; — mely végre különösen minél rövidebb idő alatt, és a legnagyobb elterjedésre szolgáló módon el fogja juttatni a nemzeti gyűlés ide zárt határozat mind községhez, közhivatalhoz, lelkipásztorhoz és iskolához, — ezen kívül pedig magán utoni terjesztés végett is — hazafiság, és népszerűségben kitűnőbb egyénekhez — és ezekhez ön is kapcsoland saját részéről kísérő leveleket, a körülmények szerint célszerűen szólván, az illetőkhöz és elosztván, különösen a netalan egy, vagy más vidék és helyzetek képest tamadhat bármely eszméletet, mely talán halfelfogás, alaptalan kétkedés, vagy bármik okból a fenforgó állapot dicső és üdvös voltával nem volna teljes összhangzásban. És egyházi és polgári innepet rendelőn ön minél megfelelőbbet minden községben, és minden testületnél is, mely arra alkalmas helyzetben van, hogy a nép lelki állapotja ezzel is emelkedjék. Különösen kedves dolog leend pedig, meg vagyok győződve, a nemzeti gyűlés előtt, és én méltó elismeréssel fogadandom, ha testületek úgy, mint egyesek ezen innepet a haza védelmére önkényes honvédek felajánlásával, vagy sebesült vitézeink ápolására célzó jótékony cselekedetekkel is dicsőíteni módot és alkalmat találának.

Ezeket a dolog hivatal szerinti 's' diplomatai ellátásával egybekapcsolván, és ezzel a népet teljesen előkészítvén, utasítom önt: hogy a nemzeti gyűlés eme határozatát a törvényhatóságok főhelyén, ezen kívül pedig minden községben a legközelebbi idő alatt és a lehető legnagyobb és ünnepélyes módon kihirdettesse, kiküldtassa és teljes kötelező erővel életbe léptesse, minek ünnepélyességét ön minden módon, menyire lehet személyes jelenlétével is emelni fogja. Egyszersmind minden címeket, felirásokat, jeleket, és bármik egyebet, mi a számozott dynastiával összeköttetésben van, minden közhivatalos és nyilvános helyeken eltörölni, 's' távolítani: hogy a nép külsőképen is mindenben szemlélje, miként zsarnokaitól és véres jármaitól teljesen megszabadult.

Elvárom önök tudósítását mind ezeknek és egyebeknek, miket a körülmények szerint, még e' dologban intézni szükségesnek látand, teljesítése folyamatáról és oly jelentékenyebb vonásokról is, minők magokat e' között előadhatnák, úgy mint a határozatnak különféle nyelvű, még tán kívántató példányok számáról következtetni fogván mind azt, mi talán még részemről e' részben szükséges volna.

Éljen a szabad magyar haza!
Kelt Debreczenben, ápril 19-ken 1849.

Az ország kormányzó elnöke.

5194.

RENDELET

A kormány elébe sürően érkező folyamodványokból kedvetlenül tapasztaltatik, hogy az urbéri tartozások megszüntelése nemelly volt földesurak annál inkább kezdik igénybe venni, sőt tisztviselők segédelmével rövid uton eszközölt végrehajtással is részint erőszakolni teljesítését azon szolgálatoknak, melyekre magukat nemelly lakosok még a volt hűbéri viszonyok alapján nem urbéri birtok használatáért lekötöztették, részint birtokbéli elemozdítás rögtoni eszközöze mellett kizárólagos tulajdonságot követelni oly telkekben is, melyekre nézve még tisztába hozva nincs, ha azok majorsági vagy urbéri természetűek legyenek-e, vagy olyanok, melyek minden közterhek viselése mellett régebben adózó kézen használtatván, továbbá is minden eddig tett úri szolgálatok megszüntelével ugyanott hagyandók.

Ily esetekről részletesebben intézkedni, jelen viszontagságos körülmények között a törvényhozás még eddig akadályozva volt, de miután a robot, dézma, 's' ezzel együtt járt egyéb tartozások már eltöröltettek: eléggé nyilvánította ez által a törvényhozás abbéli szándékát, hogy minden más esetekben is azon viszonyokat, melyek a szolgásra mutató hűbérnek színt viselik, megszüntetni kívánják; megvárta tehát mindenkitől azt, hogy ebbeli szándékának életbeléptetését kiki saját körében az idő szellemének, jövendőnek 's' a közérdekek figyelembe vétele mellett békés kiegyenlítésekkel előkészíteni, nem pedig ingerültséget szülő szigorúbb követelések támasztásával akadályozni fogja, annál inkább, nehogy a minden körülményeket hazánk megrontására álnokul felhasználó ellenség innen is alkalmat vegyen, a hon polgárait magán érdek felzaklatása mellett egymás ellen bujtogatni, hol csak lehet, ingerültséget, bizalmatlanságot, elégtelenséget eszközölni.

Ennélfogva a tulajdonra lehető minden sérelmes következtetések nélkül; addig, míg a törvényhozás fent említett esetekre nézve részletesen és határozottan intézkedni, mire nézve a törvényhozás elébe a kormány haladéktalanul törvényjavaslatot előterjeszteni fog, minden illető törvényhatóságok a következő ideiglenes rendelkezések megtartására felelet terhe alatt köteleztetnek:

1-ör Az 1848. IX. törvényezikk az urbér és az azt pólló-szerződés alapján eddig gyakorlatban volt szolgálatok, robot, dézma és pénzbeli fizetések megszüntetéséről rendelkezvén, 's' ezen törvény a majorságból szerződés mellett birt és csak hazsonbérnek tekintendő vagyonokra ki nem terjedvén, mindazok, kik szerződés mellett oly telket vagy földet bírnak, melynek majorság természete kétséget nem szenved, a szerződéses kötelesegeket teljesíteni tartoznak; ellenben

2-ör. Midőn a teleknek urbéri természete kétséget nem szenved, az ilyen telektől az eltörölt tartozások semmi szín alatt nem követelhetetnek.

Hogy pedig azon kérdésnek, mi legyen majorság vagy urbériség, értelmezése minden kétségen felül legyen helyezve, kijelentetik, hogy majorsági természetűnek veendő azon telkek és foldek.

a) melyek iránt az uraság bebizonyítja, hogy azokat a volt jobbágy a közből vagy a földesuraság magán birtokából foglalta.

b) azon irtások, melyek a jobbágy fenntartására számba nem voltak és jobbágyi állományba nem változtak.

c) azon telkek vagy házak, melyeket a volt jobbágy vagy zsellér oly szerződés mellett bír, mellynél fogva bizonyos határidő elteltével a birtoknak vissza kell szállani az uraságra, vagy ha a szerződésben az uraság világosan fenntartotta jogát a tartozásokat megváltoztathatni.

Ellenben urbériségnek, következésképpen minden földesuri követelésektől mentnek tekintendő mind az, a mi a volt jobbágy birtokában és nevezetesen:

a) Mi a Theresiai urbérben bemanodottok.

b) A' mi benne nem mondatott is, de bebizonyítottatik, hogy az urbér behozatalakor már telki illetőségképpen jobbágy kézben volt.

c) A' mi később majorságra vagy udvartelkekre telepített, vagy a majorságból az urbéri telekhez csatoltatott, ha az ilyen telepítés adórovatba ment, vagy ha adórovatba nem ment is, de a volt jobbágy a házat maga építette, ki szerződésen kívül urbéri szolgálatot vagy azzal felérő fizetést teljesített.

d) A' törvény szellemében urbériséget pólló állapotnak tekintendő az is, midőn a földesur nem képes felmutatni oly szerződést, mellynél fogva bizonyos határidőnek eltelte után a birtoknak az uraság szabad rendelkezése alá vissza kell szállania, mint szintén a szerződésben a tartozásoknak megváltoztatása iránt az uraság jogát fen nem tartotta.

e) Az urbéri állományba változott irtások.

f) Az urbériségért cserébe kapott majorság hasonló urbéri természetűt ölt magára.

g) Az uraság által a jobbágytól az I. Rész 40. czimének ürügye alatt elfoglalt telkek az idézett törvény esete és szüksége felsőbb bírót által is jóváhagyott ítélettel nem bizonyítottatik.

3-ör. Minden olyan esetben, midőn a lakos a telket vagy földet urbériségnek, az uraság pedig majorságnak követeli, a kérdés a barátságos egységnek nem sikerülése esetében az 1848. törvény szellemében alispáni bíróság ítélje el, a fokonkénti fellebbezés a volt jobbágy birtokában maradása mellett fenhagyatván.

4-ör. Ilyen perekben az alispáni bíróság vizsgálatot fog készíteni és ezen vizsgálatot a perhez melléklendi, a következő kérdő pontokra:

a) a kérdéses telek az urbér behozatalakor az urbéri táblába bemanodott-e? vagy ha bennem mondatott is

b) az urbér behozatalakor telki illetőségképpen jobbágy kézben volt-e?

c) ha a telek az urbér behozatalánál későbbben telepített, bejött-e adó rovalba?

d) ha adórovatból kimaradt, a házat a volt jobbágy építette-e, urbéri szolgálatokat, vagy azzal felérő fizetéseket teljesített-e?

e) szerződés mellett történt-e a telepítés, és a szerződés bizonyos határidőhöz van-e kötve, mellynél eltelte után a birtoknak az uraságra vissza kell szállani, a szerződésben fenntartotta-e az uraság, hogy a tartozásokat tetszése szerint változtathassa?

f) Időközben nem történt-e a kérdés alatti telekre nézve a földesur és volt jobbágy között csere, kielégített-e a jobbágy a csere által, és a cserélt telek a másiknak természetét felöltve adó alapjává vált-e?

g) A' peres telek nem úgy jutott-e a földesur kezére,

mint elhagyott jobbágytelek, melyet a törvény szerint más jobbágyknak kellett kiadni?

h) Nem olyan-e a peres telek, melyet a földesur az I. rész 40-ik cziménél fogva udvartelkévé változtatott, de később ismét jobbágyknak adott ki, mint már majorság-telket és ha ilyen, tudja-e a földesur felsőbb vizsgálaton is keresztül ment bírói ítélettel is bizonyítani, hogy az I. 40. czimének szüksége fenforgott?

5-ör. A' volt jobbágyknak, ha kivánja, tisztí ügyvédi pártfogás rendelkezessék.

6-ör. Azon lakosok, kik valamely nem urbéris helyre mint zsellérek, vagy földdel bíró gazdák haszonbér vagy szolgálatok lekötöztetése mellett bizonyos időre úgy telepedtek le, hogy ott felépítkezvén, rendes községkékké alakultak, habár az elköltözésekre szerződésileg kikötött határidő kitelt volna is, megszokott tűzhelyeiket oda hagyni nem kényszeríthetnek hanem úgy ez esetben, valamint akkor is, ha az általuk még az urbériség megoldása előtt kötött telepítési szerződés feltételeit magukra nézve a már felszabadított urbériségek irányában nyomoztatónak éreznék, hogy ez csak elégtelenség, nyugtalanság és ingerültség folytonos anyagát szolgáltatná: az illető hatóság, mihelyt hasonló esetek tudomására jutnak, az illető felek bizodalmat bíró egyénkből alakítandó küldöttség által rögton intézkedni fog, hogy a telepítő 's' telepítettek között ideiglenesen is oly egységessé eszközöltessék, mely a törvényhozásnak e részben teendő rendeletei a közbékét biztosítsa.

Minden önkényes foglalások ezennel szigorúan tiltatván, a telekről kibecslütések is, úgy az urbéris mint nem urbéris helyeken mindenkor csak alispáni bíróság ítéleténél fogva történhetnek, fenhagyatván a birtokombelől felebbezés.

Hivatalos tudósítások.

5540. | e.

A' vallásügyi ministeriumnak Viszkoczi Henrik N. Enyedi minorita zárda priorjára nézve 448. sz. alatt felterjesztett azon javaslatára — hogy nevezett Viszkoczi Henrik részére a zárde kárai 's' feladásának lehető helyrepolásául 1000 pft utalványoztassék: elhatározatott, hogy a nevezett priornak a szerencsétlen N.-Enyedik ügyéhez hív ragaszkodása 's' a zárda kirabolatása tekintetéből, az évenként 300 pft segélypénzen felül, a véleményezett 1000 pft megadatik.

Kelt Debreczenben ápril 18-án 1849.

Az ország kormányzója.

5552. | e.

Hajdú Bözörményben lakó özvegy Muntlika Mihálynének kinek öt fia áll hadi szolgálatban, 's' így azoknak gyámolító környezetétől megfosztva van, 's' szűkölködőleg él, — egész hátra levő életén át havonként 10 pft segélypénzzel ellátása elhatározatott.

Kelt Debreczenben, ápril 18-án 1849.

Az ország kormányzója.

KINEVEZÉSEK.

Kineveztetnek.

10,370. A. | h.

Mecseri Gyula, a tüzérséghez; Baló Samú, a 12-ik honv. zászlóaljhoz.

Nagy József, a kardszagi téparancsnoksághoz.

Szecssei Lajos, a bihari megyei mozgó csapathoz.

Mindnyáján, folyó hó 16-tól számítandó 600 pft évi illetményel, 's' főhadnagyi ranggal.

Debreczen ápril 14-én 1849.

Mészáros Lázár, ideiglenes hadügyminister.

A. | 10496.

Bem altábornagy ur által történt következő kinevezések ezennel megerősítetnek; és pedig:

Fogaras váraparancsnokul: Móricz Sándor alezredes.

Szebényi kóroda kormányzóul: Eichelberg Károly százados: ugyanott kóroda-parancsnokul: Koncz György százados.

Segesvári kórház parancsnokul, és hadnagyal Weinzirl Fridrik f. hó 3-tól számítandó ranggal és illetményel.

A' szebényi hadi főparancsnoksághoz: segédül, és századosul Kurovsky Ferencz; segédül és alhadnagyal Brúcz Lajos, f. hó 3-tól járó ranggal 's' illetményel.

Debreczen, ápril 19-én 1849.

Mészáros Lázár, ideiglenes hadügyminister.

A. | 9885. sz.

Kinevezetik a táborkarhoz századosul: Hevessy Károly, megyei volt főmérnök. Ápril 16-tól számítandó ranggal és illtményel.

10,333. szám.

A' tizenkettődik huszár ezredhez fő századosokul: Hollán, Schwartzer ezredbeli alszázadosok. A' századosokul: báró Scherr Thoss. 19-dik honvédszászlóaljbeli századosokul: Davidék, Takáts, Lázár, Váradi ezredbeli alszázadosok, Kazinczy Schneller könnyű lovas ezredbeli volt főhadnagy, Mike, nemzetőrségi volt főhadnagy és segédtszif. Főhadnagyo kul: Kábor, debreczeni nemzetőrségi százados, Lauber, Razsnayai, Thot, Mecseri, Nemes, Zsubrich, ezredbeli hadnagyo kul: Andrássy, lehel huszár őrmester. Oukavich, Imrédi, őrmesterek. Szabó, Hunyadi, Görbe, ezredbeli őrmesterek. Endrődi, hunyadi huszár őrmester. Thas László, Richter Gusztáv 2-ik huszár ezredbeli őrmester. Ápril 16-tól számítandó ranggal és illetményel.

Debreczen, ápril 18-kán 1849.

Mészáros Lázár, ideiglenes hadügyminister.

10,509. A.—h.

A' Nógrád megyei önkényességéből egy honvédszászlóalj alakulván, ez 62-ik számmal jelöltetik meg.

Mi is ezennel köztudomás végett hivatalos lapba igtatattik.

Debreczenben, ápril 18-án 1849.

Mészáros Lázár, ideiglenes hadügyminister.

A' magyar hadsereg orvos-egészségi ügyvitelének vezérfonalai.

Nem élvén oly perczeket, melyek egy terjedelmes és minden oldalról kimerítő utasítási szabályok kidolgozására elég

időt engednének, de a magyar hadsereg sajátos viszonyai is azt parancsolják, hogy e tekintetben a napról napra gyarapodó tapasztalat is kellőleg felhasználásuk, annál fogva a jelen töredéket csak irányfonalaknak kívánjuk tekinteni, elvárva a hadsereg munkásabb orvosaitól, miszerint a kimerítő részletes utasítások kidolgozásában, melyek már az osztálynál kidolgozva készen állnak, és az illetőkkel közölni is fognak, saját tapasztalat után szerzett ismereteikkel és tanácsaikkal az ügyet gyamolítani szívesek leendnek.

Az összes magyar hadsereg orvos-egészségi ügyeit a hadügyminiszterium

egészségi osztálya igazgatja, mellynek elnöke az osztályfőnök, ki egyszersmind országos tábori főorvos.

A fővezér parancsnoksága alatt álló összes hadseregek van: egy igazgató törzsvorosa, ki az egészségügyi osztály és sereg törzsvorosa között tartja fel az összeköttetést, s minthogy az egészségügyi osztálynál fogva magával a miniszteriummal áll összeköttetésben, de egyszersmind a kiadott fővezéri napi parancsok után a sereg mozdulatairól is azonnal értesülhet, ennél fogva nemcsak minden orvosegészségi ügyekben a szükséges tudósításokat, a naponta előforduló eseményeket és felmerülő fogyatkozásokat egyenest az egészségügyi osztálynak följelenteni tartozik, hanem a seregnél is minden kiadott rendeleteknek és intézkedéseknek vagy maga, vagy a rendelkezésére készen álló tábori orvosszemélyzet segédelmével mielőbb sikert eszközölni vagy eszközölni ügyekezend; mire nézve hivatalos ügyekben a sereg törzsvorosa is igazgatónak szigorú felelősségre mellett engedni tartoznak.

Törzsvorosok.

Minden külön hadtestnek és külön működő nagyobb tábornak van egy törzsvorosa, örnagyi ranggal, 100 pft béke-, 150 pft hadi illetményrel havonként, ezenkívül két lótarthatási járandósággal. Ezek az igazgató törzsvorossal együtt egyenest a hadügyminiszter úr által nevezetnek ki.

A törzsvorosok, mint a hadtestek főorganumai, az összes orvosegészségi ügyekről, továbbá az időnkint fölmerülő hiányok- és fogyatkozások szülő hivatalos jelentések és tudósítások nyomán, azok orvoslását kezeiknél levő eszközök vagy az igazgatóság útján igénybe vett miniszterium segédelmével is minden áron, még pedig rögtön eszközölni és eszközölni, valamint arról is gondoskodni kötelesek, miszerint a kiadott rendeletek és intézkedések az alattok álló orvosszemélyzet közrehatásával minél hamarabb foganatba menjenek.

Igazgató és rendező főorvosok.

Kétféle kellvén a sebesültek és betegek ápolásának eszközölni, ugymint a csatatéren és kórházakban, tehát az egyszerre két helyen jelen nem lehet, de mégis az egész hadtest orvos egészségügyi állapotáról felelős törzsvorosnak segédszemélyzetre van szüksége, mely részint a csatatéren, részint a kórházban személyét képviselvé, nevében és kiadott utasításai értelmében intézkedhessenek.

E végre a hadtestbe olvasztott hadosztályok és dandárok főorvosai közül a törzsvorosok egy rendező hadosztályi vagy dandári főorvos neveznek ki, s a törzsvoros távolléte vagy akadályoztatása esetében ezek rendezik el az ügyet, midőn a jelenlevő törzsvorost hivatalos hatáskörében istápolják.

Ugyan ezen czélból a mozgó tábori kórházak főorvosai közül is minden városban vagy helységben egyet igazgató kórházi főorvosnak választván, valamint a rendező főorvosok a tábori egészségügyi ügyekről, ugy ezek a kórházokról lesznek a törzsvorosok felelősek.

A rendező és igazgató főorvosok megállapított illetményeiken felül, havonként 10 pftnyi mellékdiót huzandnak.

A középponti állandó kórházak igazgatásáról már a kormány; a többi állandó, vagy ideiglenesen állandósított tábori kórházokról pedig az egészségügyi osztály intézkedett.

Ezred orvosok.

A sereg tökéletes rendezéseig nem nevezetnek ki; — azok pedig, kik még előbbi időkből fennmaradtak, időközben nyert alkalmazatásukhoz mért rangjukat és illetményüket tartják meg.

Főorvosok.

Minden gyalog zászlóalj és lovas osztálynál van egy főorvos zászadosi ranggal, 50 pft béke; 100 pft hadi illetményrel havonként.

Főorvosokká csak orvos- vagy sebész tudorok, és alorvosi szolgálat közben kitüntetett ügyesség mellett sebész mesterek nevezetnek ki; — ezen kinevezési jog a miniszterhez tett előleges följelentés mellett az egészségügyi osztályra ruházott, mely eljárásban az osztály a sereg törzsvorosainak előterjesztéseire különös figyelemmel leend.

Ezredrebe sorozott zászlóaljaknál, — hol ezredorvosok léteznek, — a főorvosok ezekkel, ellenben önálló zászlóaljaknál a törzsvorossal, sőt egészen elkülönözöttben működő, semmi hadtestbe be nem olvasztott zászlóaljaknál vagy csapatoknál egyenest az egészségügyi osztályigazgatósággal vannak közvetlen hivatalos érintkezésben; — ezektől kivéden minden utasításokat és megbízást, s ugyancsak ezen felettök álló orvosi előjárásokhoz intézvéden minden néven nevezendő jelentéseket, korszerű javallatokat, szóval a rájuk bízott zászlóaljak, lovasosztályok, vagy szabad csapatok orvos egészségügyi ügyeit illető minden tudósításokat.

Felelősek levén minden eljárásuk eredményéről, tehát sürgetőleg fogják követelni, hogy a betegek és sebesültek ápolása körül minden megtörténjék, mi a gyógytan elveinél és tapasztalatánál fogva kívánatos, s e tekintetben magokat sem parancsnokok sem biztosok által lehagoltni vagy épen akadályoztatni nem engedtetik. — De ellenben ugyancsak felelőségnél fogva, a rendelkezések alatt álló al- és segéd orvosi személyzettől mindenben a legnagyobb pontosságot fogják szigorúan követelni; fölmerülő kétes esetekben pedig a felelők álló orvosok utasítását kikérni.

Alorvosok.

Van minden gyalog zászlóaljnál két és minden lovas osztálynál egy alorvos.

a) Van alorvos főhadnagyi rang, 40 pft béke; 62 pft hadi illetményrel.

b) Van alorvos hadnagyi rang, 30 pft béke; 48 pft hadi illetményrel hónaponként.

Az első rangú alorvosi állomást elnyerhetik minden oklevéles orvosok, segédek és szigorlandó orvosnövendékek.

A második rangú alorvosi állomásra a most említettek kivül még szigorlandó seborvosok is kinevezetnek.

Megjegyezvéden mindazáltal, hogy szigorlat alá eső alorvosok kinevezése mind addig csak ideiglenesnek tekintetik, míg a legelső lehetséges alkalommal magoknak egyetemi oklevelet nem szerzendenek.

Az alorvosi kettős fokozat különösen azért állítottott fel, hogy azcn alorvosok, kik egyetemi oklevelöknl fogva főorvosi állomást nem nyerhetnek, kitünő ügyesség és hosszabb idei hivataloskodás esetében szintén előléptetésre számolhassanak.

Minden hivatalos ügyekben a főorvosnak rendeleteit pontosan teljesítvén, az eredményről ugyan csak neki felelősek.

A főorvosnak távollétében avagy hiányában azt helyettesítik, s ilyenkor a zászlóalj vagy lovas osztály orvos egészségügyi ügyeiről a felelősöknek ők számolandanak.

Orvossegédek.

Legtöbbször csak kórházakba alkalmaztatnak 25 pft havi illetményrel. Ezen állomások orvos- és sebész tanulók által töltetnek be, s minthogy még független állással nem bírnak, azért tisztli rangra és előléptetésre nem számolhatnak; hanem kitünő ügyesség és szorgalom mellett illetményi javítással jutalmaztatnak s tanfolyamok bevéteztével al- és főorvosi állomások betöltésénél rájuk különös tekintély leend.

Gyógyszerészi ügy.

A középponton egy gyógyszerész állítatik fel, mellynek nagyobb szerű raktárának segédelmével minden hadtest részére egy mozgó gyógyszerészeti tábori gyógyszerész a már életbe léptetett mozgó kórházak raktárával szinte táborba szállítottott, s ezzel együtt a fővezérkari törzsvoros rendelkezése alá bízott.

Állatorvosok és gyógykovácsok.

Az országos méneseknél felsőbb műveltségű állatorvosok, azonban a lovasságnál csak oklevéles gyógykovácsok alkalmaztatnak; még pedig

a) Főgyógykovács (ezelött ezredkovács) örmesteri rang és 25 pftnyi illetményrel.

b) Alkovács (ezelött század kovács) tizedesi rang és 20 pft havi illetményrel.

Mészáros Lázár,
ideiglenes hadügyminiszter.

ADAKOZÁS.

5797. | e.

Arad megye kebelében Dániel Antal szolgabíró ur által a komáromi és debellaciak számára 46 pft 26 kr gyűlt össze, mely az aradi sóházhoz letéttelt rendeltetése helyére elküldendő.

Kelt Debreczenben, april 18-án 1849.

Az ország kormányzója meghagyásából.

Igazítás: A Közlöny 84-dik számában A. 10,495. sz. alatti hadügyminiszteri rendeletben az eddig Mária-sí nevet viselt seregrebéli zászlóalj nem 47-dik hanem 74-dik számmal jelöltetett meg. Debreczen, april 20-án 1849.

A h. u. m. katonai osztálya
Menyhart Antal,
ezredes.

NEMZETI GYÜLÉS.

Előleges közlés a képviselőház april 20-iki üléséről:

Miután a haláttalan hitszög osztrák dynastia számkiütése folytán a felségi jogok egészen a nemzetre szálltak vissza s ezen jogokat a nemzetet képviselő országgyűlés gyakorolja, Kubinyi F. képv. indítványozá, miként az alakulandó kormány ünnepélyes fogadtatás tegyen a nemzetgyűlés előtt, hogy az ország törvényeit megtartja s megtartja. — Ez indítvány elvileg elfogadtatván, az esküforma elkészítésével maga az indítványozó bízott meg. Bezerédy Istvának indítványa, miszerint az új állapot fenntartására előbb maga az országgyűlés esküdjék meg, — elhangzott. — Az igazoló választmány Frideczky Lajos képviselőt igazolalónak véleményezte. De miután több képviselő által azon vád emeltetett, hogy Frideczky a Nógrádban honárulkodó cs. k. biztossal tisztelkedett, és a körhír szerint az ellenséggel czimborált, ezen vádnak megvizsgálására a ház saját kebeléből biztost kiküldeni elhatározta. Napi renden volt a számoltató választmány jelentése gr. Zichy Ödönféle ingóságok iránt. — A választmány egyedül az adatok összeállítására szoritkozván, az országos rendőrségnek ezen ügyben elkövetett hibás eljárására nézve semmi véleményt nem javasolt, annál inkább, minthogy ezen ingóságok kezelése körül mutatkozó hanyagsági s visszaélési hibákra nézve, mellyeknél elszakítási botrányos merénylet is gyantitattik, — csak akkor tehet határozott jelentést, ha a Budapesten felejtett eredeti leltár az újabbal egybevetetik. Ezen kényes tárgy bonczkés alá vétetvén, többféle vélemény kinyilatkoztatására nyújtott alkalmat. A ház azonban, az elnök indítványára, e tárgy további vitásával felhagyott, s ezen kérdésnek további vizsgálatát s a leltáraknak egybevetését a kormányhoz utasította.

CXLII-dik*) ülés a képviselőházban april 19-én, Debreczenben, a ref. főtanodában.

Elnök: Almásy Pál.

Elnökök: A képviselőház folyó hó 14-én tartott ülésében vezéreltetve Magyarország szabadságharcának kedvezőleg kifejtett körülményei által, elérkezettnek tartotta azon percet, mellyben határozatilag kimondja azt: hogy Magyarország a hozzá tartozó minden országgal, részekkel, és tartományokkal egyetemben független, hogy az osztrák dynastiának uralkodása végképen megszűntetik, és ezen hazának területi maradványait örökre száműzetik; s ennek következtében kimondalmi kívánta a képviselőház az európai státusok, és szomszéd tartományokhoz viszonyaink szükséges meghatározását, valamint az eddig

*) Lapjaink 81. és 82-ik számaiban hibásan van az alsóházi ülések száma kitéve, mert april 14-én a CXL. 15-én pedig a CXLI. ülés tartottott. Szerk.

követett collegialis kormányrendszer helyett, egy újabb, a felelősség eszméjére fektetett, kormánynak alakítását. Ezen megállapított elveket a felsőház is közakarattal elfogadván, a felső és alsóház ezen elveknek formulázására tagokat küldött ki kebeléből, melly küldöttség a mai napon bemutatja fogalmazott munkáját. Felszólitom tehát Szacsvai jegyző urat, méltóztassék a nyilatkozványt felolvasni.

Szacsvai olvassa a nyilatkozványt. (Lásd a hivatalos rovatot.)

(A felolvasás után.)

Elnök: Van-e valakinek észrevétele a felolvasott szerkezetre? (Mindnyájan: Elfogadjuk.) Tehát a magyar nemzet vegyes ülésében összegyűlt főrendek és képviselők a felolvasott nyilatkozványt közakarattal elfogadták. Ennek következtében intézkedni fogok, hogy az, kellő számú példányokban ki nyomtatván, az ország minden t. hatóságai, és lakosai közt kiosztassék. Egyéb tárgy nem lévén, vége az ülésnek 6 és fél órakor.

BELFÖLD.

Bácsból apr. 15-kén. Tegnapelőtt Perczel táborát a csajkások kerületében Kóil Sz. Iván mellett három oldalról megtámadták éjjeli 2-3 óra közt. — A csata délelőtti 11 óráig tartott. Néhány halottunk van, de a ráczok több sokkal, mivel a mieink által Titel felé visszanyomatván, erősen üldözettek. Jeszenszki százados, s egy tiszt a 8-dik zászlóaljból elesetek. Forget alezredes tetemesen megsebesítetett. Jeszenszki a ráczsághoz felszólító beszédet intézvéden, több golyó által elejtetett.

A gonosz ráczok f. hó 12-kén Földvártra, hol előbb a magyarokkal megegyeztek, összecsokolódtak, betörték, s a magyarokat nagy lövöldözés közt önmé kiszorították. Ó-Becsé-re is a Tisza partjáról átgyűztak tegnapelőtt; s a népet elriasztották. Hiába e' gaz néppel nem fogunk boldogulni, kivált a nagylelkűsköddessel.

A nemzetőrség rendezése, s egy védsereg felállítására iránt mily czélszerű intézkedések tetettek, — tudatom másokor.

Felelős szerkesztő: Gyurmán Ádolf.

H I R D E T É S E K.

CSÜDÜLET.

Az országos honv. bizottmányának f. e. april hó 16-án 755-ik szám a. kelt rendelete következtében, az alírt igazgatóság által közhírré tetetik, miszerint a szomolnoki álladalmi levélgyűjtői állomás megürülvén; — ezen állomást elnyerni kívánók folyamodványukat, erkölcsi magokviselétről, tudományos ismereteikről, postai kezelésben jártasságukról, és vagyoni tehetőségéről bizonyítványokkal ellátva, — f. e. junius hó utolsó napjáig ide beküldjék.

Kelt Debreczenben aprilis 18-án 1849.

A debreczeni ker. posta főigazgatóságától.

Fölvívás.

Markos László Szabolcsmegyei volt szolgabíró hivatalosan felszólítatik, az alírt előtt f. évi márczius 5-én Szabolcsmegyében kebelezett Wálló városába leendő megjelölésre, szakolyi volt jobbágy, Győri János által ellene támasztott ügy elintézése végett.

Szakoly, febr. 20-kán 1849.

970

Csüdület mérnöki, főorvosi, sebészi barom-
orvos, bábai állomásokra.

Megyénkben árességben lévő egy mérnöki, egy főorvosi egy sebészi, két barom orvosi, három bábai állomások csüd-
ján lévén betöltendők, — az ezen állomásokat elnyerni kívánók — kiképzettségüket igazoló hiteles okirataikkal folyó évi majus 20-dik napjáig első alispán Bálint Elek urnál Tasnádon bérmentes levélben vagy személyesen jelentkezzenek, hol egyszersmind az ezen állomásokkal egybekötött illetményekről tudomást szereshetnek. Kelt Tasnádon 1849. mart. 28-kán tartott képviselő bizottmányi gyűlésből.

Közép Szolnok megye közönsége nevében a képviselő bizottmány.

Árverési hirdetés.

Folyó évi april 23-án s a szükséghez képest folytatólag következő napjain, Heves megyében kebelezett Tisza-Nána helységében az uradalmi föltisztí irodában délelőtti órákban a szathmári megürült püspökséghez tartozó következő álladalmi javadalmak fognak közárverés útján f. é. sz. György napjától számítandó egy éves haszonbérbe kiadtni, u. m.

1. A' tiszántúli Abád, és T. Szalók közelében Olfa-Ministó pusztá kaszáló, és legelő mintegy 1000 hold.
2. Tiszán innen alsó Várfenek, vagyis Hosszúhát pusztá kaszáló és legelő 600 —
3. Felső Várfenek pusztá kaszáló és legelő 1000 —
4. Beretzhalom Hidvégy pusztá rész kaszáló 1000 —
5. Halászi szérű kaszáló 600 —
6. Göboly járás, és Jajhalmi kaszáló 1400 —
- 3000 birkára való aklokkal, és cselédlakokkal, és dohány föld pajtákkal, és dohányos lakokkal ellátva 100 —
7. Kocsordos kaszáló 100 —
8. Alsó Magyarad kaszáló, legelő, és szántó-földekkel, dohány föld, és pajtákkal, takarmányos kerttel 2500 birkára való aklokkal, cselédlakokkal, összesen mintegy 1600 —
9. Felső Magyaradi kaszáló, és legelő 1200 —
10. Kis tiszai közti Ravaszhati pusztá egy dohá nyos lakkal, s dohányfölddel 800 —
11. Kis Tisza közti Szilosháti pusztá legelő, és kaszáló 1200 —

Ezen pusztai legelők, illetőleg kaszálók az ahhoz tartozó épületekkel együtt, a kitélt pontok szerinti részletekben, vagy a körülményekhez képest több részeket is egybefoglalva fognak a haszonbéri árverésre bocsátatni. A bérleti szándékozók, az említett javak fekvéséről, s minőségéről az árverési nap előtt is az uradalmi tiszttség utmutatása mellett személyes tudomást szereshetnek, egyszersmind pedig figyelmeztetnek: hogy a kitűzött árverésre aránylagos bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg.

Továbbá a kitűzött időben mintegy száz mázsa dohány, s több százra mead dögbirka-bőr is fog árveretelni. Kelt Tisza Nánán apr. 5. 1849.